

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
«29» вересня 2021 року протокол № 7

Введено в дію наказом директорки
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
від 30 вересня 2021 року № 01-01/68-О.Д.

Директорка

В.В. Сидоренко

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни

«Економічна безпека діяльності підприємства»

Шифр за ОП: ОК.4

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітня програма: Управління навчальним закладом

Рівень вищої освіти: Другий (магістр)

Рік навчання: 1, семестр 1

Вид дисципліни: Загальна підготовка, обов'язкова

Форма навчання: Заочна

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри педагогіки,
психології та менеджменту
Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти
(протокол № 7 від «08» вересня 2021 р.)

завідувач кафедри

І.С. Грозний

Біла Церква 2021

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові:	Фархшатова Ольга Василівна
Науковий ступінь (спеціальність):	Кандидат економічних наук за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління за видами економічної діяльності»
Вчене звання (спеціальність):	-
Посада:	Доцент кафедри психології, педагогіки та менеджменту
ORCID:	https://orcid.org/0000-0001-6531-7875
Профіль:	
e-mail:	farhshatova@ukr.net
Контактний телефон:	+38(050)-70-63-064

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	4
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	-
Практичні заняття:	10
Самостійна робота:	102
Курсова робота:	-
Вид контролю:	Залік
Мова викладання:	Українська
Форма викладання:	очна / дистанційна (з використанням репозитарію та програмного ресурсу sr.mywebinar.com)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	https://profosvita.org/course/view.php?id=491
Репозитарій навчальної дисципліни:	Доступ надається запрошенням в індивідуальному порядку через профіль навчальної дисципліни
Консультації:	11.012.2020 р. 16:00 Підключення до конференції sr.mywebinar.com : https://go.mywebinar.com/qfpx-vggk-rbws-fxbr

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Перелік компетентностей, що забезпечує навчальна дисципліна «*Економічна безпека діяльності підприємства*»:

- уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати потенційні загрози економічній безпеці підприємства (ЗК1);
- уміння застосовувати отриманні знання на практиці (ФК9);
- розуміння зобов'язань щодо економічної безпеки підприємства (ФК1);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК6);
- планувати та управляти часом (ФК4);
- здатність аналізувати стан економічної безпеки на різних економічних рівнях (ЗК1);
- здатність до оцінювання рівня впливу загроз на економічні системи (ФК9);
- здатність вирішувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння фундаментальних основ забезпечення економічної безпеки (ЗК6);
- здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області використовуючи здобуті теоретичні та науково-практичні знання (ФК13);

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Економічна безпека діяльності підприємства*» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- методики ідентифікації проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення (ПРН 4);
- способи проектування ефективних систем управління організаціями (ПРН 5);
- методики планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах (ПРН 7);
- способи прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (ПРН 8);
- методики організації та здійснення ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті (ПРН 13).

уміти:

- самостійно діагностувати рівень економічної безпеки, проводити аналіз і обґрунтовувати висновки про рівень економічної безпеки підприємства (ПРН 1);
- самостійно проводити ідентифікацію проблем в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення (ПРН 4);
- проектувати системи управління організаціями, та оцінювати їх ефективність (ПРН 5);
- застосовувати методики планування діяльності організації в стратегічному та тактичному розрізах (ПРН 7);
- використовувати способи прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи

- вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність (ПРН 8);
- застосовувати на практиці інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення з метою проведення методики організації ефективних комунікацій всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті (ПРН 13);
 - застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління підприємством (ПРН 13);

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі справи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за напрямом «*Економічна безпека діяльності підприємства*» та відповідними вміннями і здібностями для здійснення ефективної професійної діяльності за спеціальністю.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей зазначених у пункті 4 цього силабусу.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, управління фінансово-економічною діяльністю, основи управлінського консультування, аудит та оцінка управлінської діяльності.

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): управління фінансово-економічною діяльністю, менеджмент організацій.

8. Структура курсу та форма контролю знань

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну	Кількість	
			годин	балів

		роботу	лк.	лаб.	пр.	СРС	(max)
Змістовий модуль 1. Загальні основи системи економічної безпеки							
1	Лекція 1	Економічна безпека: сутність, чинники, критерії.	2				3
	Практичне заняття 1	Види економічної безпеки. Суб'єкти економічної безпеки.			2		6
	Самостійна робота 1	Критерії забезпечення економічної безпеки. Види економічної безпеки. Суб'єкти економічної безпеки.				20	6
1	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1				6	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1					10
Всього за змістовий модуль 1 – 30 год.			2		2	26	25
Змістовий модуль 2. Загальні поняття економічної безпеки підприємства							
1	Лекція 2	Поняття економічної безпеки підприємництва	2				3
	Практичне заняття 2	Політика і стратегія економічної безпеки підприємства			2		6
	Самостійна робота 2	Моніторинг економічної безпеки підприємництва				14	5
1	Практичне заняття 3	Принципи системи економічної безпеки підприємництва у контексті зміцнення безпеки економіки.			2		6
	Самостійна робота 3	Завдання економічної безпеки підприємництва у системі складових національної економічної безпеки.				14	5
2	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2				6	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2					10
Всього за змістовий модуль 2 – 40 год.			2		4	34	35
Змістовий модуль 3. Поняття економічного захисту підприємства							
2	Лекція 3	Правовий захист комерційної таємниці	2				3
	Практичне	Правове регулювання			2		6

	заняття 4	захисту комерційної таємниці. Поняття та ознаки комерційної таємниці					
	Самостійна робота 4	Система правового захисту комерційної таємниці підприємства, її елементи та складові.				18	6
2	Лекція 4	Економічна розвідка (економічне шпигунство)	2				3
	Практичне заняття 5	Методи шпигунства (методи збирання інформації).			2		6
	Самостійна робота 5	Система захисту підприємства				18	6
3	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 3				6	
	ПМК 3	Підсумковий контроль за змістовий модуль 3					10
Всього за змістовий модуль 3 – 50 год.			4		4	42	40
Залік							
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			8		10	102	100

Поточний контроль – протягом кожного практичного заняття (до 2 балів).

Підсумковий контроль за змістовий модуль (дистанційне тестування) – 2 модуля (ПМК 1 - 15 балів, ПМК 2 – 15 балів).

Контроль самостійної роботи – протягом кожного заняття (СР 1 – 14 балів, СР 2 – 14 балів).

Підсумковий контроль – залік (30 балів).

9. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції / 1 практичного заняття нараховується 1 бал. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись дистанційно із погодженням викладача, у цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування за темою лекції / практичного заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі списки мов і роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. При виявленні у матеріалах курсу помилок, у тому числі описок, некоректного подання ілюстрацій, тощо, здобувачі вищої освіти отримують заохочувальні бали – 0,2 бали за кожну помилку. Для цього необхідно на електронну адресу викладача надіслати наступну інформацію: назва документу в якому зроблено помилку, сторінка та абзац (номер таблиці / номер рисунку) де знаходиться ця помилка, опис помилки та вірний правопис / значення. За плагіат та некоректну поведінку, у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

10. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою по видам навчальної діяльності.

Види робіт	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій і практичних занять	8
Участь у кейсах на практичних заняттях	5
Самостійна робота (оформлення результатів кейсів з практичних занять, підготовка статей та тез доповідей, аналіз інформаційних джерел)	27
Тестування за змістовними модулями 1 і 2	30
Іспит	30

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
80 - 89	B	добре
65 - 79	C	
55 - 64	D	задовільно
50 - 54	E	
35 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

До методичного забезпечення навчальної дисципліни входять:

- конспект лекцій;
- наочні матеріали, слайди презентацій, дидактичні роздаткові матеріали (схеми, діаграми, тощо), приклади розв'язання задач;
- методичні вказівки до виконання практичних занять, самостійної, індивідуальної роботи студентів;
- пакети тестових завдань та завдань контролю й самоконтролю знань.

Розміщено на навчальній платформі навчального закладу.

12. Список літератури

ОСНОВНА

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. Львів: 2017. 386 с.
2. Економічна безпека підприємництва в системі національної безпеки / Люта О.В., Пігуль Н.Г./ Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: [колективна монографія у 2т.]. Дніпропетровськ «ФОП Дробязко С.І.», 2018. Т. 2. 349 с.
3. Зачосова Н.В. Формування системи економічної безпеки фінансових установ: монографія / Н.В. Зачосова. Черкаси: ПП Чабаненко Ю.А. Черкаси, 2017. 375 с.
4. Зубок М. І., Рубцов В.С., Яременко С. М., Гусаров В.Г., Чернов. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: навч. посіб. К.: 2020. 226 с.
5. Кавун С.В. Економічна та інформаційна безпека підприємств у системі консолідації інформації: навчальний посібник / С.В. Кавун, А.А. Пилипенко, Д.О. Репко. Х: Вид. ХНЕУ, 2019. 264 с.
6. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки: підручник / О. І. Копилюк, О. М. Музичка, Ю. В. Тимчишин та ін. Львів: Вид-во Сполом, 2017. 411 с.
7. Крегул Ю. І. Комерційна розвідка та внутрішня безпека на підприємстві: навчальний посібник / Ю. Крегул, М. Зубок, Р. Банк; ред. Ю. А. Крегул. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 175 с.
8. Отенко І.П. Економічна безпека підприємства: навч. посібн. / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. Х.: ХНЕУ, 2019. 251 с.
9. Подольчак Н.Ю. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки : навч. посіб. / Н. Подольчак, В. Карковська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 267 с.
10. Сусіденко О.В. Фінансова безпека підприємства: теорія, методи, практика: монографія / О. Сусіденко. К.: Центр учбової літератури, 2017. 127 с.
11. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навч. посіб. / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»; за заг. ред. д-ра. екон. наук, проф. С. М. Фролова. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2019. 333 с.
12. Фінансова безпека будівельних підприємств: монографія / Воробйов Ю.М., Воробйова О.І., Блажевич О.Г. Сімферополь: ВД «АРІАЛ», 2020. 180 с.
13. Хома І. Б. Формування та використання систем діагностики економічної захищеності промислового підприємства: монографія / І. Хома. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 503 с.
14. Черевко О. В. Управління системою економічної безпеки суб'єктів господарювання: обліково-аналітичне забезпечення : монографія / Черевко О. В., Мігус І. П. Черкаси : ПП Чабаненко Ю. А. Черкаси, 2019. 198 с.
15. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України: монографія / Н. Шпак, О. Пирог, М. Романишин. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 287 с.
16. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнкус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г.; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С.-К.: ТОВ «Фарбований лист», 2019. 480 с.
17. Гоголя О. П. Соціальна відповідальність бізнесу / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова. К.: Вид-во Національного університету біоресурсів і природокористування України, 2018. 79 с.
18. Посібник із КСВ. Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності / Кол. автор.: Лазоренко О., Колишко Р., та ін. - К.: Вид-во «Енергія», 2018. 96 с.
19. Саєнко Ю. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження / Ю. Саєнко. К., 2019. 30 с.

ДОПОМІЖНА

20. Власюк О.С. Актуальні проблеми фінансової безпеки України в умовах посткризової трансформації: монографія / О. Власюк; Націонал. ін-т стратегічних досліджень. К.: НІСД, 2019. 428 с.
21. Держава, підприємства та банки в системі антикризового управління: монографія за ред. д.е.н., проф. Т.А. Васильєвої, к.е.н., О.Б. Афанасєвої. - Суми: «Ярославна», 2018. 488 с.
22. Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки: [колективна монографія у 2т.]. Дніпропетровськ: «ФОП Дробязко С.І.», 2019. Т. 2. 349 с.
23. Економічна безпека держави / ред.: О. Власюк, А. Мокій. - Львів: Апріорі, 2018. 835с.
24. Кубрак Н. Р. Потенціал еластичності у формуванні конкурентоспроможності промислових підприємств: монографія / Н. Кубрак, Є. Крикавський, Н. Косар. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 202 с.
25. Кульчий І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2019. 120 с.
26. Перхач О. Л. Корпоративні конфлікти та методи їх подолання: навчальний посібник / О. Перхач, Н. Подольчак; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львівська політехніка». - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 191 с.
27. Петрович Й. М. Стратегічне управління конкурентоспроможністю промислового підприємства: монографія / Й. Петрович, О. Кривешко, І. Ступак; ред. Й. М. Петрович. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 226 с.
28. Подольчак Н. Ю. Менеджмент управлінських конфліктів у діяльності машинобудівних підприємств: монографія / Н. Подольчак, Г. Ковальчук. Львів : Львівська політехніка, 2017. 190 с.
29. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / за заг. ред. І. О. Школьник та В. М. Кремень; [І. О. Школьник, В. М. Кремень, С. М. Козьменко та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 488 с.
30. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Д.І. Дема, Л.М. Дорохова, О.М. Віленчук [та ін.]. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 478 с.
31. Фархшатова О.В. Формування системи оцінки конкурентоспроможності підприємства на засадах принципів рефлексивного управління. *Економіка і управління. Європейський університет*, Київ. № 4, 2018 р. 286с., С. 52-57.
32. Фархшатова О.В. Антикризове управління сучасними промисловими підприємствами України за рахунок застосування стратегії системно-рефлексивного управління. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Серія: «Економіка і управління»*, Том 30 (69), 2019, С. 181-185.
33. Черевко О. В. Стратегічні пріоритети детінізації економіки України у системі економічної безпеки: макро та мікрорівні: монографія / Черевко О. В., Мігус І. П., Зачосова Н. В. // Черкаси: Вид-во ПП Чабаненко Ю. А. Черкаси, 2019. 370 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

34. Верховна Рада України, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.rada.kiev.ua
35. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
36. Державна служба статистики України, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
37. Конституція України [Електронний ресурс]: Закон України від 28.06.1996 №254к/96-ВР. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
38. Міністерство фінансів України, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.minfm.gov.ua

39. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://binpo.com.ua>
40. Національний банк України, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу:www.bank.gov.ua
41. Національний інститут стратегічних досліджень, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Точка доступу:<http://www.niss.gov.ua>
42. Про господарські товариства [Електронний ресурс]: Закон України від 19.09.1991 № 1576-ХІІ. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
43. Рада національної безпеки і оборони України, офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.rnbo.gov.ua>
44. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 16.01.2003 № 435-ІV. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.